

AGROBIOKON-winterbijeenkomsten rassenkeuze en poten + rugopbouw

S. Arends (DLV), A. Veerman (PPO) & A. Wolfs (HLB)

© 2004 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving BV.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Dit projectrapport geeft de resultaten weer van het onderzoek dat het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving heeft uitgevoerd samen met de DLV en het HLB in opdracht van:

Agrobiokon

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving BV, sector AGV

Adres : Edelhertweg 1, Lelystad
: Postbus 430, 8200 AK Lelystad
Tel. : 0320 – 29 11 11
Fax : 0320 – 23 04 79
E-mail : info@ppo.dlo.nl
Internet : www.ppo.dlo.nl

Inhoudsopgave

	pagina
1 INLEIDING	5
2 DOELEN.....	7
3 UITVOERING	9
4 RESULTATEN	11
BIJLAGE I	13
BIJLAGE II	15
NAAR AANLEIDING VAN "RASSENKEUZE"	15
BIJLAGE II (VERVOLG).....	17
NAAR AANLEIDING VAN "GRONDBEWERKING, POTEN EN RUGOPBOUW"	17
BIJLAGE III.....	19

1 Inleiding

Uit de telersinventarisatie van Agrobiokon (Klein Swormink, 2002) bleek dat telers problemen ervaren met rassenkeuze. Naar aanleiding hiervan is een rassenadviesstelsel ontwikkeld: OPTIRas. Tijdens de Landbouwwerktuigenbeurs in Zuidlaren in december 2003 is OPTIRas aan de zetmeelaardappeltelers geïntroduceerd.

Om extra aandacht te geven aan rassenkeuze zijn er in het vroege voorjaar van 2004 acht bijeenkomsten georganiseerd waarin rassenkeuze en OPTIRas zijn behandeld, gepresenteerd en gedemonstreerd.

Naast aandacht voor rassenkeuze en OPTIRas is er aandacht geschonken aan de onderwerpen poten en rugopbouw, omdat door teeltbegeleiders waargenomen wordt dat daarmee in de praktijk nog de nodige fouten worden gemaakt met negatieve gevolgen voor opbrengst en kwaliteit van zetmeelaardappelen. . Bovendien zijn de bijeenkomsten kort voor het pootseizoen gepland en zijn onderwerpen als grondbewerking, poten en rugopbouw dan zeer actuele onderwerpen. Tijdens poten en rugopbouw zijn er veel aspecten die aandacht vragen. Dit heeft invloed op zowel de opbrengst als de kwaliteit van de zetmeelteelt. Vragen als: 'Waar moet ik op letten bij het afstellen van de pootmachine?' en 'Wat is de ideale rug?' zijn behandeld.

De bijeenkomsten zijn gehouden in februari en maart 2004 en zijn georganiseerd door DLV en HLB in opdracht van Agrobiokon.

2 Doelen

- Verbreiding van de bekendheid van OPTIRas onder zetmeelaardappelteilers en de mogelijkheden van OPTIRas presenteren.
- Informeren van andere organisaties over de mogelijkheden van OPTIRas
- Telers bewust maken van het (financiële) belang van goed poten en een goede rugopbouw.

3 Uitvoering

Er zijn in totaal acht bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens de bijeenkomsten zijn presentielijsten getekend door de aanwezigen. Deze zijn tezamen met een overzicht van de gehouden bijeenkomsten te vinden in bijlage I.

Tijdens de presentaties konden meteen vragen worden gesteld over en naar aanleiding van het programma. Ook was er ruimte voor discussie. De gestelde vragen zijn te vinden in bijlage II.

Na afloop van iedere bijeenkomst is er een korte evaluatie gehouden d.m.v. een vragenlijst met een vijftal vragen. De resultaten van de evaluatie zijn weergegeven in bijlage III.

4 Resultaten

In de acht bijeenkomsten zijn er ruim 180 telers bereikt. Gezien de reactie van de telers en de evaluatie was men positief over de presentatie van OPTIRas. Ongeveer de helft is van plan er mee te gaan werken, en een iets lager percentage gaat er misschien gebruik van maken. Ook over de presentatie over grondbewerking, poten en rugopbouw was men positief. Dit was te merken aan de discussies die werden gevoerd en aan de uitslag van evaluatie.

Uit bijlage 3 blijkt duidelijk dat het publiek zeer diverse vragen stelt en opmerkingen maakt. Hieruit spreekt een groot verschil tussen personen in kennis- en informatieniveau. Het is aan te bevelen om doelgroepen gericht te benaderen bij het organiseren van een bijeenkomst of programma.

Bijlage I Overzicht van de gehouden bijeenkomsten

datum	plaats	aantal aanwezigen
10-02-2004	Wildervank	32
11-02-2004	Westerbork	19
17-02-2004	Smilde	19
18-02-2004	Stegeren	28
19-02-2004	Musselkanaal	34
24-02-2004	Gieten	17
25-02-2004	Noordsleen	30
03-03-2004	Klarenbeek	4
	Totaal	183

Bijlage II Gestelde vragen / opmerkingen tijdens de bijeenkomsten

Naar aanleiding van "Rassenkeuze"

- Is downloaden ook mogelijk?
- Kan bij het gebruik de telefoonverbinding uitgeschakeld worden tijdens werken? Kan bij andere programma's ook.
- Waar kan ik OPTIRas vinden?
- Jammer dat je de gegevens niet voor lange tijd op kunt slaan.
- Waarom staan rassen soms twee keer in de tabel.
- Wat betekenen de licht gekleurde balken?
- Hoe gaan we om met vrijlevende alen?
- Laat/vroegrijpheid van gewas is niet goed aan te geven.
- Als gebruiker is het moeilijk om cijfers te geven?
- Wat kan de meerwaarde van het programma zijn. We weten wel wat we moeten telen. Verschil in cijfer Phytophthora 7-5.
- Bewaarbaarheid is 10. Geldt dit voor de periode tot bewaren maart?
- Cijfers van bacterieziek van de verschillende rassen?
- Krometa staat er niet in.
- AM-tolerantie is erg belangrijk.
- Kun je meerdere besmettingsniveau's per perceel aangeven?
- Bij rassenkeuze loop je steeds achter de feiten aan gezien veranderingen AM-situatie.
- Kun je ook aardappelopslag invullen bij AM-gegevens?
- Waarom de schade van AM en de gemaakte kosten niet in twee aparte kolommen?
- Zit de schade van AM al in het netto saldo?
- Zijn bewaarverliezen meegenomen in het netto-saldo?
- Pootgoedkosten is daar rekening mee gehouden?
- Waarom veldgewicht en niet het UBG?
- Waarom gaat dit over veldgewicht i.p.v. basisgewicht?
- Kan ik ook in het verleden kijken om te zien of ik toen goede keuzes heb gemaakt?
- Onoverzichtelijk door zoveel rassen. Mogelijkheid om sommige te wissen?
- Het ijken m.b.v. ras en opbrengst is in de praktijk niet uit te voeren.
- Stikstofbemesting en rassenkeuze.
- Aanbevolen N-bemesting per ras.
- Wanneer kun je gericht bemonsteren met AM?
- De opbrengstcijfers van nieuwe rassen zijn niet helemaal operationeel.
- Gemis dat het alleen resultaten zijn van de proefboerderijen. Praktijk zandgrond is heel anders dan Kooijenburg.
- Extra aanvulling voor natte percelen/droge percelen, niet alleen voormalers, maar ook droogte resistentie.
- Seresta telen.....continue. Kan dat?
- Wat heeft het extreme weer nu exact aan rasverschillen gecreëerd?
- Eiwit, wat moeten we ermee?
- Rassenkeuze blijft een probleem.
- Waarom is de bewaarbaarheid van aardappelen niet financieel meegenomen?
- Graag de AM-schade t.o.v. de AM-kosten apart weergeven.
- De lange lijst met rassen inkorten naar voorkeursrassen, zodat het zoeken makkelijker is en het overzicht duidelijker is.

Bijlage II (vervolg) Gestelde vragen / opmerkingen tijdens de bijeenkomsten

Naar aanleiding van “Grondbewerking, poten en rugopbouw”

- Wanneer drijfmest gebruiken?
- 10% missers bij poten is volgens de handel geen opbrengstverlies. (rot etc.)
- Hoeveel grond moet er op de knol tijdens poten?
- Beddenteelt?
- Kalibemesting?
- Voorbeelden van bredere wielen in pootmachine.
- Bij het nauwer poten moeten wij als zetmeeltelers ook meer kosten maken voor het aanschaffen van meer pootgoed. Wat levert ons dat meer op?
- Wat voor drukwielen moeten we dan achter onze pootmachine gebruiken? Graag voorbeelden.
- Graag de tabellen van de pootafstanden op papier.
- Sorteren van zetmeelaardappelen is voor ons als zetmeeltelers niet aan de orde.
- Welke grondbewerking is nu het beste? Uit Optimeel is gebleken dat een niet kerende grondbewerking beter is dan ploegen etc. Geldt dat voor ons allemaal en wat zijn de uitgangspunten geweest?
- Is er rekening gehouden met pootgoedkosten?
- Wanneer bemesten voor of na de grondbewerking?
- Goede ervaringen met rugopbouwen tijdens doorkomen. Waarom is dat zo?
- Wanneer moet je pootgoed afkiemen?
- Wat zijn goede aanaarders c.q. rugvormers?
- Wat is nu een goede rug?
- Wanneer is de grond bekwaam?
- Kwaliteit van aardappelen is toch voor een groot deel bepalend wat het uiteindelijke resultaat is.
- Hoeveel grond moet er bovenop de aardappel liggen?
- Hoe kunnen we het rollen van aardappelen in de geul zoveel mogelijk voorkomen?
- Wat is de juiste pootsnelheid?

Bijlage III Resultaten evaluatie

Vraag	antwoord
Wat vond u van de presentatie van Albert Wolfs over OPTIRas	95% goed 5% matig 0% onvoldoende
Gaat u gebruik maken van OPTIRas	47% ja 40% misschien 13% nee
Wat vond u van de presentatie van Sigrid Arends over grondbewerking, poten en rugopbouw?	82% goed 15% matig 3% onvoldoende
Welk onderdeel sprak u het meest aan?	14% grondbewerking 38% poten 20% rugopbouw 28% combinatie
<p>Opmerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuttig met veel informatie. • Erg theoretisch bekeken. • Opbouw en argumentatie van presentatie niet voldoende. • Computermodel voegt niets toe aan rassenlijst, veel is afh. van het weer; geen jaar is hetzelfde. • Voldoende. • Goed. • Grondbewerking, poten en rugopbouw: weinig nieuws - viel wat tegen. • Erg theoretisch. • Goed voor lagere landbouwonderwijs. • Nog meer merkgericht inleiding houden. • Niet te theoretisch!!! • Te simpel, veelal bekend en door anderen al ruim besproken. Deze kennis is en moet ruim bekend zijn onder telers. We hebben kennis nodig om 5 ton meer te telen! Ik mis nog het weer. • Bewaarverliezen is veel geld. We moeten de verschillen tussen de rassen beter kwantificeren (al zijn het ook maar benaderingen). Festien heeft minder opbrengst maar wordt goedge maakt door minder bewaarverliezen. Maar hoeveel bij benadering? • Terecht even punten op de "i" zetten. Je staat er vlak voor. • Informatief! • Een interessante morgen. Voor herhaling vatbaar. • Ook vrijlevende alen bespreken. Niet alleen AM! • Gaarne commentaar van boeren die goede opbrengsten hebben. Praktijk. • Dit was de derde keer OPTIRas • Goed het hele traject af te lopen. Iedereen denkt z'n eigen werkwijze toch weer even na. • Discussie over deze onderwerpen is belangrijk. • Is nog veel te doen. En voor verbetering vatbaar. Omstandigheden spelen mee. Zeer belangrijk • Meer gegevens grondbewerking ploeg of vastetand-cultivator en grondsoorten. • Het geeft volgens mij weinig meerwaarde aan de kennis van de verschillende rassen die ik al heb. Wij zijn pootgoedteler en gebruiken bij het poten de rugvormer al jaren (niet voor de zetmeelaardappelen), met name om het vocht in de rug te houden i.v.m. schurftvorming. • Meest voorkomende sortering 28/55 staat niet in tabellen. • Tamme bijeenkomst. • Leerzaam, voornamelijk om de puntjes op de "i" te zetten. • Tabel potersortering en aantal stengels en kg graag nasturen. • Tabel potersortering ontbreekt. • Poottabellen bijvoegen. • Nog iets meer over stengels per ha van verschillende rassen. • De praktijk doet het nog niet zo slecht. • Rassenkeuze is meer dan een aantal rekenregels uit de rassenlijst toepassen. • Het was voor mij de tweede keer, maar het blijft een interessante middag. • Een hele interessante middag. 	

